

Ahojte, šiestaci!

Posielam Vám pravdepodobne posledné úlohy na riešenie. Ale ešte raz sa Vám chcem na konci školského roku ozvať. Riešenia týchto úloh mi pošlite do piatku 19. júna. Prosím Vás, úlohy si prepíšte do zošitu a tam pekne čitateľne a presne pracujte. To, čo píšem ako novú učebnú látku, si celé pekne a farebne prepíšte do zošitu. Bude Vám to užitočné pri opakovaní a v novom školskom roku.

Opakovanie: Meter a číselná os. Prečítajte si a zopakujte, čo je na strane 86 a 87 / v inej učebnici asi 72 a 73/. Začína sa to :“ Na obrázku je meter. Asi to..“. Potom riešte príklady:

1. Narysuj priamku a na nej vyznač 5 bodov, ktoré zodpovedajú číslam 5,7,10,11,13 tak, aby to bola číselná os.

2. Narysuj priamku a na nej vyznač 4 body, ktoré zodpovedajú daným číslam, ale tak, aby to nebola číselná os: a) 3,6,9,12 b) 100,105,110,115 c) 0,8,10,16

3. Znázorni na priamke čísla 6, 8, 11, 12, 14 tak, aby to bola číselná os.

4. Narysuj priamku p, a na nej body A, B, C tak, aby úsečka AB mala dĺžku 4 cm, úsečka BC 8 cm, a úsečka AC 12 cm. Bude to číselná os. V bode A je znázornené číslo 7, v bode B je číslo 9. Ak= číslo bude znázornené v bode C?

Nová učebná látka je nepovinná, ale bol by som rád, keby ste si ju pekne urobili. Je to „ Aritmetický priemer“. Na strane 119 / v inej učebnici asi 105/ začína to slovami „Dve šieste triedy,,,“. Nás ale bude najviac zaujímať Priemer dvoch čísel. Tento výpočet je veľmi jednoduchý. Dve dané čísla sčítam a súčet vydelím dvomi. Výsledok je vlastne číslo, ktoré je presne v strede medzi tými dvomi číslami na číselnej osi. Napr. priemer čísel 28 a 46 je 37, lebo  $28 + 46 = 74$  a  $74:2 = 37$ . A naozaj číslo 37 je o 9 väčšie ako 28 a zároveň o 9 menšie ako 46. Takže 37 leží presne v strede medzi číslami 28 a 46. Tiež platí, že  $28+46$  je presne toľko, koľko je  $37+37$ .

To isté platí pre výpočet priemeru troch čísel. Všetky tri čísla sčítam a súčet vydelím tromi. Napr.: Priemer čísel 16, 0, 11 je  $16+0+11 = 27$  a  $27:3 = 9$ . Vidíte, že aj nulu musíme sčítat a hlavne ju započítat, že koľkými číslami mám deliť. Teda nie dvomi, ale tromi. Tu už ale neplatí, že by deviatka ležala na číselnej osi rovnako ďaleko od všetkých troch čísel. Tu platí, že výsledné číslo je také, že keď ním nahradíme dané tri čísla, súčet bude rovnaký. Teda  $16+ 0+11$  je tak isto ako  $9+ 9+ 9$ . Over si to. Keby ste mali vypočítať priemernú výšku osemnástich žiakov šiesteho ročníka, tak sčítate všetkých 18 výšok a súčet vydelíte osemnástimi. Je to také jednoduché. Bola by škoda, keby ste sa to v tomto školskom roku nedozvedeli a nenaučili. Vypočítaj teraz priemery čísel:

a) 17 a 35      b) 14 a 21      c) 60 a 600      d) 502 a 504      e) 1201 a 2101      f) 0 a 100  
g) 3, 5, 7      h) 0,11,55      i) 10,100,1000      j) 8,12,31      k) 1,2,3,4      l) 0,3,3,4,5

Tak ako počítame priemery celých čísel, tak isto sa dá vypočítať aj priemer desatinných čísel.

A ešte jeden slovný príklad. Traja chlapci priniesli papier do zberu. Adam priniesol 3,8 kg, Baláž 6,7 kg a Cyril 10,5 kg. Koľko kíl papiera priniesol v priemere každý chlapec? Kto z nich priniesol menej ako bol priemer, a kto priniesol viac ako bol priemer?

Prajem Vám príjemnú prácu a dobré výsledky.

Pán učiteľ Kordoš